

EXAMINATIONS AND ASSESSMENT CHIEF DIRECTORATE

Home of Examinations and Assessment, Zone 6, Zwelitsha, 5600

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA, Website: www.ecdoe.gov.za

2020 NSC CHIEF MARKER'S REPORT

SUBJECT:	AFRIKAANS HOME LANGUAGE
PAPER:	3
DURATION OF PAPER:	2½ HOURS

SECTION 1: (General overview of Learner Performance in the question paper as a whole)

Die kandidate het, ten spyte van verskillende uitdagings in 2020, oor die algemeen goed gevaar. Daar was egter verskeie kandidate wat gesukkel het en dit is duidelik dat hierdie kandidate nie goed voorbereid was nie. Die vraestel was binne die ervaringswêreld van die kandidate en daar was 'n wye verskeidenheid onderwerpe om van te kies. Die vraestel was gebalanseerd met verskeie onderwerpe vir die goeie en swakke kandidate. Daar was dan ook hierdie jaar 'n briljante kandidaat wat 100% vir die vraestel gekry het.

Dit is verblydend om te sien dat baie minder kandidate as verlede jaar net een transaksionele teks gedoen het. Dit is 'n bewys dat onderwysers wel moeite gedoen het en die kandidate onderrig het om beide transaksionele tekste te beantwoord. In afdeling A was die gewildste onderwerpe 1.2 en 1.4. Die kandidate wat oor 'n *Tweede kans* geskryf het, het meestal uit eie ervaring geskryf. Die skryfwerk was dus baie geloofwaardig en baie leerders het goeie tot uitstekende punte behaal. Baie min kandidate het vraag 1.1. gekies, maar kandidate wat wel hierdie onderwerp gekies het, het oor die algemeen goed gevaar. Die kandidate wat 1.5 gekies het, het oor die algemeen uit eie ervaring geskryf en daar was ook 'n hele paar puik opstelle oor hierdie onderwerp. Dit is verblydend om te sien dat baie kandidate wat die visuele tekste gekies het, dit ook figuurlik interpreteer. Dit blyk asof onderwysers leerders goed onderrig het in dié verband. Daar was egter kandidate wat baie vaag oor die prikkel geskryf het en dit nie deurtrek na die titel van die opstel nie.

Die kandidate het, ten spyte van verskillende uitdagings in 2020, oor die algemeen goed gevaar. Daar was egter verskeie kandidate wat gesukkel het en dit is duidelik dat hierdie kandidate nie goed voorbereid was nie. Die vraestel was binne die ervaringswêreld van die kandidate en daar was 'n wye verskeidenheid onderwerpe om van te kies. Die vraestel was gebalanseerd met verskeie onderwerpe vir die goeie en swakke kandidate. Daar was dan ook hierdie jaar 'n briljante kandidaat wat 100% vir die vraestel gekry het.

Dit is verblydend om te sien dat baie minder kandidate as verlede jaar net een transaksionele teks gedoen het. Dit is 'n bewys dat onderwysers wel moeite gedoen het en die kandidate onderrig het om beide transaksionele tekste te beantwoord. In afdeling A was die gewildste onderwerpe 1.2 en 1.4. Die kandidate wat oor 'n *Tweede kans* geskryf het, het meestal uit eie ervaring geskryf. Die skryfwerk was dus baie geloofwaardig en baie leerders het goeie tot uitstekende punte behaal. Baie min kandidate het vraag 1.1. gekies, maar kandidate wat wel hierdie onderwerp gekies het, het oor die algemeen goed gevaar. Die kandidate wat 1.5 gekies het, het oor die algemeen uit eie ervaring geskryf en daar was ook 'n hele paar puik opstelle oor hierdie onderwerp. Dit is verblydend om te sien dat baie kandidate wat die visuele tekste gekies het, dit ook figuurlik interpreteer. Dit blyk asof onderwysers leerders goed onderrig het in dié verband. Daar was egter kandidate wat baie vaag oor die prikkel geskryf het en dit nie deurtrek na die titel van die opstel nie. Die visuele tekste was baie duidelik en kandidate het oor die algemeen baie goeie opstelle oor die visuele tekste geskryf. Kandidate moet ook leer dat hulle hulle eie titels vir dié soort opstelle kies. Hulle moet dus besluit waaroor die opstel eintlik gaan en dienoreenkomstig 'n titel kies. Party kandidate se opstelle pas nie by die titel nie, alhoewel die inhoud oor die visuele prikkel handel. Die titel bepaal waaroor die opstel handel en kandidate moet dus fyn beplan aan die korrekte titel vir die opstel. Die verskillende formate in Afdeling B bly 'n kwelpunt. Sommige sentrums se leerlinge is 100 % vertrou met die formate en ander sentrums se kandidate sukkel nog om die korrekte formate onder die knie te kry. Raadpleeg die KABV indien u onseker is oor die vereistes vir die transaksionele tekste. Hierdie vraestel tel die meeste van die drie vraestelle en dit is net regverdig teenoor die leerders om aandag en tyd aan hierdie vraestel af te staan. Die gewildste onderwerp in afdeling B was vraag 2.1 (informele brief). Daar was kandidate wat onderwerpe gekies het waar hulle duidelik nie die formaat of vereistes van die teks geken het nie. Die formele brief (vraag 2.2.) en huldeblyk (vraag 2.3.) was ook gewilde keuses.

SECTION 2:

Comment on candidates' performance in individual questions

(It is expected that a comment will be provided for each question on a separate sheet).

QUESTION 1
<p>(a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?</p>
<p>AFDELING A : OPSTEL</p> <p>Vraag 1.1. Min kandidate kies hierdie onderwerp. Die kandidate wat dit wel kies, vaar oor die algemeen goed.</p> <p>Vraag 1.2. Hierdie was 'n gewilde onderwerp. Kandidate wat hierdie onderwerp gekies het, verval in herhaling en sirkelredenasies. Daar is wel kandidate wat uitstekend oor hierdie onderwerp geskryf het.</p> <p>Vraag 1.3. Kandidate skryf meestal oor 'n skinderstorie wat hulle gehoor het en oorvertel het. Dit lei daartoe dat hulle in die moeilikheid beland het. Briljante opstelle is ook oor hierdie onderwerp geskryf en daar was selfs 'n volpunte - opstel.</p> <p>Vraag 1.4. Hierdie onderwerp was die gewildste. Leerlinge skryf uit eie ervaring en daarom is die inhoud ook geloofwaardig. Die kandidate het dit gemiddeld tot uitstekend beantwoord.</p> <p>Vraag 1.5. Die onderwerp is redelik tot uitstekend hanteer.</p> <p>1.6.1. Wedloop met wenner: kandidate het van baie swak tot briljante opstelle geskryf. Kandidate het ook die onderwerp figuurlik aangepak en baie kreatiewe werk gelewer.</p> <p>1.6.2. Hande met toue: die kandidate het baie goeie werk hier gelewer.</p> <p>1.6.3. Meisie wat loop met tas in die hand: sommige kandidate het gesukkel om samehangende idees te skryf. Hier is egter ook uitstekende werk gelewer.</p> <p>AFDELING B : TRANSAKSIONELE TEKSTE</p> <p>2.1. Die informele brief is deur 82% van die leerlinge beantwoord. Dit is duidelik dat die meeste kandidate die formaat ken. Hul moes die brief aan hul oupa of ouma skryf en hom/haar gerusstel oor die trek na 'n aftreeoord. Heelwat kandidate het nie geweet wat 'n aftreeoord is nie. Hul verwar ook 'n aftreeoord met aftrede self.</p> <p>2.2. Die formele brief aan die DBV was ook 'n gewilde keuse. Kandidate skryf nog steeds die adresse verkeerd en vergeet van die opsommende sin wat handel oor die onderwerp van die brief. Hulle moes die brief aan die bestuurder rig en baie kandidate het dit nie gedoen nie. Kandidate versuim ook om by die twee dele van die onderwerp uit te kom naamlik die bedanking vir die manier waarop die bestuurder hom/haar behandel het en die waardevolle lesse wat tydens die gemeenskapsdiens geleer is.</p> <p>2.3. Die huldeblyk was ook 'n gewilde keuse. Dit is egter kommerwekkend om te sien dat kandidate huldeblyke uit hul kop leer en dit net so weergee. Hul skryf dus oor onderwysers of 'n onderwyser wat oorlede is. Dit is duidelik dat onderwysers die kandidate aansê om die huldeblyk te doen. Min kandidate het egter die vermoë om die huldeblyk aan te pas sodat dit</p>

by die vraag pas.

2.4. Die **informele verslag** is oor die algemeen baie gemiddeld beantwoord. Leerders skryf oor die gebruik van handboeke of tablette in skole, maar min kandidate kom by die bevindings uit. Gewoonlik word daar ook voorstelle aan die hand gedoen wat waarde tot die informele verslag kan toevoeg.

2.5. Die **tydskrifartikel** is oor die algemeen baie gemiddeld beantwoord. Kandidate dink indien hulle vir 'n tienertydskrif skryf, hul kan skryf soos hulle praat. Daar was egter ook 'n paar kandidate wat die vraag baie goed beantwoord het.

2.6. Die **onderhoud** het gemengde resultate gelewer. Heelwat kandidate het nie geweet wat kitsroem beteken nie. Enkele kandidate het dit selfs verwar met kitsroom. Baie kandidate skryf 'n lang aanloop voor hul by die werklike onderhoudvoering kom. Baie kandidate weet ook nie mooi wat 'n heldedaad is nie.

(b) Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

AFDELING A : OPSTEL

Die kandidate versuim om die opdragte deeglik deur te lees. Hulle ontleed ook nie die opdragte deeglik nie. Leerlinge vergeet om die nommer en titel van die opstel te skryf. Daar word 'n beroep op onderwysers gedoen om seker te maak dat kandidate die vraagnommers van die onderskeie stukke voor op die antwoordboek skryf. Merkers moet telkens teruggaan en self vraagnommers op die voorblad van die antwoordboek aanbring. Kandidate moet daarop let dat die titel en die inhoud by mekaar moet pas. Lang inleidingsparagrafe en lomp sins- en paragraafbou het algemeen voorgekom. Oorloopsinne is algemeen en baie kandidate het beperkte woordeskat. Hulle weet ook nie hoe 'n goeie paragraaf met 'n hoofgedagte en ondersteunende gedagtes lyk nie. Handskrif bly 'n probleem en sommige kandidate se onleesbare handskrif maak dit moeilik vir nasieners. Moedig die leerders aan om duidelik en leesbaar te skryf. Herinner die kandidate dat die inleidingsparagraaf van elke skryfstuk die titel moet ontsluit. Paragraaflengtes moet afgewissel word – vermy blokparagrafe wat almal dieselfde lyk. Kandidate skryf ook baie herhalend – dit kan vermy word deur leerlinge te herinner dat elke paragraaf 'n nuwe hoofgedagte met ondersteunende sinne het.

AFDELING B: TRANSAKSIONELE TEKSTE

VRAAG 2

Formaatfoute is steeds 'n groot probleem. Kandidate moet die formate oefen en transaksionele tekste skryf. Oefen dit gereeld – kandidate vergeet maklik of verwar die verskillende formate. Leer kandidate dat die eerste gedeelte van die transaksionele tekste se vraag 'n scenario skets en die tweede deel gee die opdrag. Voordat die opdrag uitgevoer word, moet die scenario eers gelees word. Kandidate moet ook sleutelwoorde identifiseer en vrae ontleed. Oefen al van graad 10 af onderwerpe en die beantwoording van vrae deur vorige jare se graad 12-vraestelle te gebruik. Kandidate het met 2.3 (huldeblyk) , 2.4 (informele verslag) en 2.5 (tydskrifartikel)) gesukkel. Verskillende tipes huldeblyke moet ingeoefen word – daar is ook huldeblyke wat hulde bring aan 'n lewende persoon – kandidate verkeer onder die wanindruk dat huldeblyke net geskryf word oor iemand wat alreeds oorlede is. Kandidate moenie huldeblyke vooraf leer nie. Hul skryf die vooraf geleerde huldeblyke net so oor sonder om dit aan te pas by die vraag wat gevra is.

(c) Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning

Leerlinge moet aangemoedig word om te skryf – en oefen, oefen en oefen weer eens die verskillende tipes skryfstukke. Kandidate sal beter skryfwerk lewer as hulle meer oefening kry. Fokus op probleemareas soos paragrafering, spelling, woordkeuse, woordorde en sinskonstruksie. Leer kandidate die korrekte formate van die transaksionele tekste en ook die trant, teikengroep en register van spesifieke skryfstukke. Maak seker dat leerders die nodige woordeskat het om sinvol oor onderwerpe te kan skryf – gebrekkige woordeskat lei tot swak en selfs druippunte. Baie leerders sukkel om die korrekte aantal woorde te skryf. Party leerders skryf ses blaaie vol en herhaal bloot dieselfde gedagte. Ander kandidate skryf baie min woorde en detail ontbreek. Leer kandidate om 'n kort inleiding en slot te skryf. 'n Sikliese of verrassende slot bly 'n wenner. Paragraafbou moet ingeoefen word.

(d) Describe any other specific observations relating to responses of learners and comments that are useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.

Leer die kandidate die volgende:

Hulle moet duidelik aandui wat beplanning en wat die finale poging is. Laat hulle bo-aan die volgende skryf : **Beplanning** en by die finale skryfstuk : **Finaal. Die beplanning moet doodgetrek word.** Skryf by elke skryfstuk die vraagnommer en titel.

Baie kandidate beplan nie deeglik nie en dit lei tot swak opstelle. Leerlinge moet beplan, skryf en redigeer. Leer kandidate om kreatief te skryf. Inhoud en taal word heeltemal apart bepunt en indien 'n kandidaat goeie inhoud het, is dit tot voordeel van die kandidaat.

Elke onderwyser moet die HAT uitgawe 6 in die klas beskikbaar hê asook die nuutste AWS. Raadpleeg die bronne gereeld en sorg dat u op hoogte is van die veranderinge in die nuutste AWS.

Die volgende foute het algemeen voorgekom. Leer die kandidate om nie die foute te begaan nie. Hulle skryf:

1. van i.p.v. want
2. ma net i.p.v. maar net (kla i.p.v. klaar en ander soortgelyke voorbeelde)
3. klere i.p.v. kleure
4. onverskoning i.p.v. om verskoning
5. voute i.p.v. foute
6. skoolleerder i.p.v. skoler

7. dit i.p.v. het
8. vir dit i.p.v. daarvoor (talle foutiewe voornaamwoorde het voorgekom)
9. bekom i.p.v. word
10. sinne met herhaalde gebruik van "toe"
11. ons sal die skool baie verlang X
12. ek loop saam my vriend X
13. vergeert i.p.v. vergeet
14. in stoor vir my (direkte vertaling uit Engels)
15. dat hy gedoen dit i.p.v. dat hy dit gedoen het
16. verkeerde gebruik van afkortings – leer kandidate die korrekte afkortings .
17. Voorsetsels is 'n groot probleem. Kandidate gebruik dit nie korrek nie.
18. Ouma en Oupa sonder 'n hoofletter wanneer dit 'n aanspreekvorm is.

Gee aandag aan die volgende:

1. Leer kandidate om nie Engelse woorde te gebruik nie – dit is immers Afrikaans Huistaal.
2. Leer hulle om nie frases as sinne te gebruik nie.

ALGEMENE PROBLEME EN WENKE

1. Dit is kommerwekkend om te sien hoe gebrekkig die kandidate se kennis van sinsbou is.
2. Leer hulle die korrekte volgorde van tyd, wyse, plek.
3. Woordorde is belangrik – lê klem daarop.
4. Leer hulle die korrekte voorsetsels.
5. Brei leerders se woordeskat uit deur woordeskat-oefeninge.
6. Stel leerders meer bloot aan goeie skryfwerk. Dan kan hulle sien hoe lyk goeie skryfstukke en wat goeie skryfwerk behels.
7. Oefen redigering met leerders. Gee swak skryfstukke en redigeer die skryfstukke.
8. Laat leerders meer Afrikaans lees. Dit brei hul woordeskat uit en help hul met spelling, begrip, ens.

Vraestel 3 is die vraestel waar leerders baie goed kan vaar indien hul goed voorbereid is. Ons is geneig om baie aandag en tyd aan die voorgeskrewe werke en gedigte te skenk, maar vraestel 3 word afgeskeep. Die basiese skryfbeginsels moet weer voor die eksamen ingeskerp word sodat elke kandidaat goed voorbereid is.

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR SERTIFIKAAT/ NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL V3

NOVEMBER 2020

PUNTE: 100

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 6 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

AFDELING A: Opstel (50)
AFDELING B: Langer Transaksionele Tekste (2 x 25) (50)
2. Beantwoord EEN vraag in AFDELING A en TWEE vrae in AFDELING B.
3. Skryf in die taal waarin jy geassesseer word.
4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
5. Jy moet jou werk beplan (bv. gebruik 'n breinkaart/diagram/vloeydiagram/kernwoorde), taalversorg en proeflees. Die beplanning moet VOOR die finale produk gedoen word.
6. Alle beplanning moet duidelik aangedui en daarna netjies deurgehaal word.
7. Jy moet jou tyd soos volg bestee:

AFDELING A: ongeveer 80 minute
AFDELING B: ongeveer 70 (2 x 35) minute
8. Nommer elke skryfstuk korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
9. Die titel/opskrif word NIE in aanmerking geneem wanneer die woorde getel word NIE.
10. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: OPSTEL**VRAAG 1**

Kies EEN van die volgende onderwerpe en skryf 'n OPSTEL van 400 tot 450 woorde. Skryf die nommer en die titel/opskrif van jou opstel neer.

- 1.1 Robin stap stasie toe, soos elke dag die afgelope jaar. Maar vandag is sy/haar treë anders as die vorige kere s'n. [50]
- 1.2 Moenie vir eendag wag nie; leef vandag. [50]
- 1.3 Die dag toe ek my ore uitgeleen het [50]
- 1.4 'n Tweede kans ... [50]
- 1.5 Ek weet goéd wie agter hiérdie plan sit! [50]
- 1.6 Bestudeer die prente hieronder en skryf 'n OPSTEL oor EEN. Skryf die vraagnommer (1.6.1, 1.6.2 OF 1.6.3) en jou eie titel neer.

1.6.1

[Bron: www.victoryimages.org]

[50]

1.6.2

[Bron: <https://wordpress.co.za>]

[50]

1.6.3

[Bron: <http://tranquility/nature.pics>]

[50]

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B: TRANSAKSIONELE TEKSTE**VRAAG 2**

Kies TWEE van die volgende onderwerpe en skryf 180 tot 200 woorde oor elkeen. Skryf die nommer en die titel/opskrif van die teks wat jy gekies het, neer.

2.1 INFORMELE BRIEF: VRIENDSKAPLIKE BRIEF

Jou oupa/ouma bekommer hom/haar vreeslik oor sy/haar trek na 'n aftreeoord.

Skryf 'n INFORMELE BRIEF aan hom/haar waarin jy hom/haar gerusstel.

[25]**2.2 FORMELE BRIEF: BEDANKING**

Jy het gedurende die vakansie gemeenskapsdiens by jou plaaslike Dierebeskermingsvereniging (DBV) verrig.

Skryf 'n FORMELE BRIEF aan die bestuurder waarin jy hom/haar bedank vir die manier waarop hy/sy jou behandel het. Verwys ook na die waardevolle lesse wat jy tydens jou gemeenskapsdiens daar geleer het.

[25]**2.3 HULDEBLYK**

Jy kry die geleentheid om namens die matrikulante hulde aan die skool se onderwysers te bring.

Skryf die HULDEBLYK wat jy op Internasionale Onderwysersdag tydens 'n saalbyeenkoms gaan lewer.

[25]**2.4 INFORMELE VERSLAG**

Handboeke is volgens jou vriende onprakties. Jy het navorsing gedoen oor die gebruik van handboeke in vergelyking met tablette in skole.

Skryf 'n INFORMELE VERSLAG oor jou bevindings wat jy aan die Onderwysdepartement wil voorlê.

[25]**2.5 TYDSKRIFARTIKEL**

Jy hou van mooi klere en bly op die hoogte van die ontwikkeling van tienermodes.

Skryf 'n TYDSKRIFARTIKEL vir 'n tienertydskrif waarin jy oor die nuutste modegiere onder tieners uitbrei.

[25]

2.6 ONDERHOUD

'n Seun/meisie het onlangs kitsroem verwerf nadat hy/sy 'n gevaarlike heldedaad verrig het.

As joernalis van 'n bekende tydskrif moet jy met hierdie persoon 'n onderhoud voer. Skryf hierdie ONDERHOUD neer.

[25]

TOTAAL AFDELING B:	50
GROOTTOTAAL:	100

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR SERTIFIKAAT/ NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

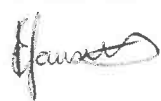
AFRIKAANS HUISTAAL V3

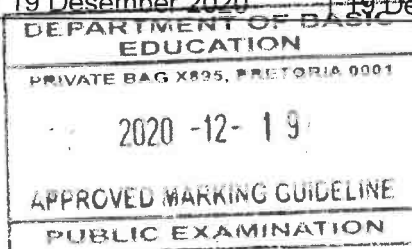
NOVEMBER 2020

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 100

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 11 bladsye.

Goedgekeur Prof. A. Coetser Umalusi-moderator 19 Desember 2020	Goedgekeur Me. S. Fourie Umalusi-moderator 19 Desember 2020	Goedgekeur Me. I. Jansen vN DBE: Interne Moderator 19 Desember 2020
--	---	--

ALGEMENE ASSESSERINGSRIGLYNE

NASIONALE NASIENSIMBOLE		
VERDUIDELIKING	SIMBOOL	BESKRYWING
Woordorde	()	Hakies en pyltjie
Woord(e) weggelaat	^	Weglaatteken
Spelfoute	==	Dubbelstreep onder die spelfout
Taalfoute	—	Enkelstreep onder die taalfout
Paragraafindeling	[Begin van 'n nuwe sin
Woord(keuse)-foute	X	Trek 'n X bo die verkeerde woord.
Erkenning van taaljuweeltjies	✓	Regmerkies bo goeie taalgebruik, idees of uitdrukkings
Onduidelik/Onverstaanbaar	∫ (in die kantlyn)	Kronkelstreep
Punktuasie	O	Omkring

AFDELING A: OPSTEL

AFDELING A word volgens die rubriek uit 50 geassesseer. Die kandidaat mag slegs oor EEN onderwerp of prikkel skryf. Hy/sy mag enige soort opstel, toepaslik volgens hoe hy/sy die onderwerp interpreteer, skryf. Slegs die finale poging word nagesien. Indien dit onduidelik is wat die finale poging is, word die eerste opstel nagesien.

NASIENRIGLYNE

Dui aan die einde van die opstel die punte soos volg aan:

Voorbeeld:

Inhoud:

Taal, styl en redigering:

Struktuur:

Skryf dan die totaal van die opstel aan die regterkant (onder die opstel).

I = KH = 22

T = KL = 10

S = K = 4

36

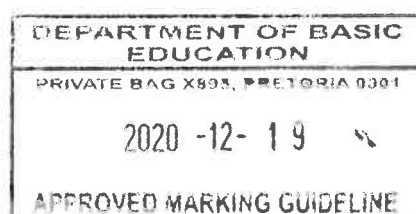
Dra die punt uit 50 oor na die BEGIN van die opstel (behoort by die beplanningsgedeelte te wees).

DIE FORMAAT VAN DIE OPSTEL

- **Inleiding:** Dit is gewoonlik een paragraaf waarin die onderwerp bekendgestel word. Dit behoort treffend, relevant, saaklik en kort te wees.
- **Liggaam:** Dit is verskeie paragrawe waarvan die eerste sinne gewoonlik die hoofgedagte bevat. Die daaropvolgende sinne is ter ondersteuning van die hoofgedagtes en is menings van die skrywer. Die laaste sinne bevat gewoonlik die samevatting van die hoofgedagte.
- **Slot:** Dit is die laaste paragraaf wat die opsomming van die skrywer se mening of sy/haar standpunt insluit. In die geval van 'n verhalende, beskrywende en bespiegelende opstel vat die slot die opstel saam, terwyl 'n argumenterende en beredeneerde opstel se slot die skrywer se finale standpunt/mening weerspieël.

VRAAG 1**Riglyne**

Assesseer die opstel, sonder vooroordeel, vanuit die kandidaat se oogpunt en volgens sy/haar interpretasie. Hierdie moontlikhede (onderstaande memorandum) mag nie as bindend beskou word nie. Die kandidaat bied dus enige soort opstel aan, soos byvoorbeeld:

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

1.1 **Robin stap stasie toe ...**

Die kandidaat kan hierdie onderwerp as 'n **verhalende** opstel aanbied deur die storie te vertel van wat op hiërdie dag gebeur/gebeur het en hoe dié stap anders is as die vorige kere toe Robin na die stasie toe stap/gestap het. In 'n **beskrywende** opstel met hierdie titel kan Robin se manier van stap na die stasie toe, voorheen en nou, beskryf word. In 'n **bespiegelende** opstel kan die kandidaat byvoorbeeld oor moontlike emosies mymer wat Robin beleef terwyl sy/hy stap. As 'n **beredeneerde** of **argumenterende** opstel kan die kandidaat redeneer/argumenteer oor waarom mense hulle optredes verander wanneer gebeure/doelwitte/uitdagings hulle noop om dit te doen. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]

1.2 **Moenie vir eendag wag nie; leef vandag.**

As basis vir 'n **verhalende** opstel kan die kandidaat vertel van 'n insident/insidente toe hy/sy besluit het om dadelik 'n geleentheid/geleenthede aan te gryp wat 'n onmiddellike verskil in sy/haar lewe gemaak het. In 'n **beskrywende** opstel kan 'n kandidaat byvoorbeeld beskryf hoe hierdie onmiddellike aangryp van geleenthede sy/haar lewe verander het en wat die gevolge sou wees indien hy/sy eers daarmee gewag het. Daar kan in 'n **bespiegelende** opstel besin word oor die redes waarom mense dikwels bang is om onmiddellik 'n geleentheid te benut en eerder vir later te wag. In 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel kan die kandidaat argumenteer/ redeneer of dit wenslik is al dan nie om eers deeglik te besin voordat 'n mens geleenthede wat hulle voordoen, benut. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]

1.3 **Die dag toe ek my ore uitgeleen het**

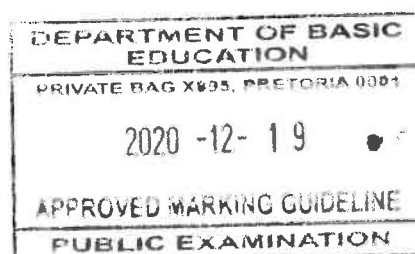
'n Vertelling van 'n insident/insidente waartydens die kandidaat verkeerd opgetree het/verkeerde/goeie besluite geneem het nadat hy/sy na iemand se raad/opmerkings/uitlatings geluister het, kan as 'n **verhalende** opstel aangebied word. Indien die kandidaat sy/haar emosies beskryf nadat hy/sy besef het watter skade aangerig/waarde toegevoeg is op grond van iemand se raad/ opmerkings/ uitlatings kan dit as basis vir 'n **beskrywende** opstel dien. Waarom mense geneig is om op te tree/keuses te maak n.a.v. ander se raad/opmerkings/uitlatings kan as inhoud vir 'n **bespiegelende** opstel dien. In 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel sal die inhoud moontlik handel oor die wenslikheid al dan nie daarvan om te reageer/besluite te neem n.a.v. dit wat 'n mens by ander hoor. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]

1.4 **'n Tweede kans ...**

In 'n **verhalende** opstel kan die kandidaat byvoorbeeld van 'n insident/insidente vertel toe hy/sy die geleentheid gekry het om van voor af te begin nadat verkeerde keuses tot negatiewe gevolge gelei het. Emosionele ervarings wat iemand beleef wat 'n tweede kans gebied word, kan die basis vir 'n **beskrywende** opstel wees. Indien die kandidaat besin oor die impak wat tweede keuses/kanse op iemand se lewe het, kan dit as 'n **bespiegelende** opstel aangebied word. Argumente/redenasies waarom iemand wat aanvanklik verkeerde keuses uitgeoefen het weer 'n tweede kans verdien, kan in 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel uiteengesit word. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. K.' or similar.

1.5 Ek weet goéd wie agter hiérdie plan sit!

'n **Verhalende** opstel se inhoud oor hierdie onderwerp sou kon vertel van 'n insident waar die kandidaat weet wie dit is wat 'n plan teen hom/haar smee. Die emosionele gewaarwordings van iemand wat besef wie 'n plan teen hom/haar smee, kan in 'n **beskrywende** opstel aangebied word terwyl daar in 'n **bespiegelende** opstel geskryf kan word oor die redes wat iemand motiveer om ander mense met (slinkse) planne te na te kom./te bevoordeel. Enige ander (tipe) opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]**1.6.1 Wedloop met wenner**

'n **Verhalende** opstel sou die storie van 'n spesifieke wedloop/resies kon vertel wat 'n hoogtepunt in die verteller se lewe was. Indien die inhoud op byvoorbeeld die atmosfeer wat tydens 'n wedloop/kompetisie tussen die deelnemers/toeskouers heers beskryf, sal die opstel **beskrywend** van aard wees. Daar kan in 'n **bespiegelende** opstel besin word oor die ingesteldheid van mense om te alle tye te wen./oorwinning te smaak. Die voor- en nadele van kompetisie(s) kan in 'n **beredeneerde** opstel aangespreek word, terwyl 'n **argumenterende** opstel oortuigende standpunte sal aanbied of die wenmotief te alle tye wenslik is, al dan nie.

Hierdie opstel kan ook figuurlik geïnterpreteer word, bv. 'n emosionele/geestelike oorwinning. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]**1.6.2 Hande met gebreekte toue**

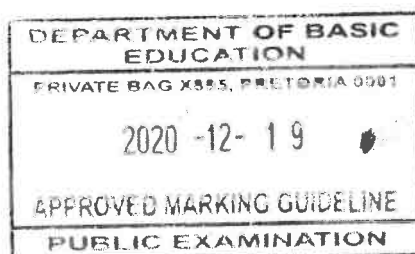
'n **Verhalende** opstel kan die storie vertel van 'n insident of gebeurtenis waar die kandidaat hom/haar van 'n situasie kon bevry wat hulle vryheid aan bande gelê het. In 'n **beskrywende** opstel kan emosionele/geestelike gevangenis en die uiteindelijke bevryding daarvan aangebied word. 'n **Bespiegelende** opstel se inhoud kan fokus op watter emosionele effek gebondenheid op mense se geestelike welstand het en hoe moeilik dit vir sommige mense is om daarvan bevry te word. In 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel kan die voor- en/of nadele van gebondenheid en oorwinning daarvan/daaruit bespreek word. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]**1.6.3 Meisie wat loop met tas in die hand**

Hierdie meisie se lewensverhaal, wat daarop uitgeloop het dat sy haar losmaak van hierdie mistroostige omstandighede, kan as inhoud vir 'n **verhalende** opstel gebruik word. Die verband tussen die mistroostige toneel waarin hierdie meisie geteken is en haar emosionele toestand kan in 'n **beskrywende** opstel aangebied word. Die emosionele gewaarwordinge van mense wat nie meer kans sien vir sukkel nie, kan in 'n **bespiegelende** opstel verwoord word. Redes waarom mense altyd na iets beters in die lewe op soek is, kan in 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel ondersoek word. Kandidate kan in hulle opstelle ook na die agtergrond in hierdie prikkels verwys, bv. na die natuur/n ramp. Enige ander opstel oor hierdie onderwerp moet op meriete oorweeg word.

[50]**SOORTE OPSTELLE:****VERHALENDE OPSTEL**

Dit is 'n interessante vertelling van 'n storie/gebeurtenis(se) (gewoonlik uit die verlede). Dit kan vanuit enige perspektief geskryf word.

Hou die volgende in gedagte:

- Dit handel oor iets wat gebeur het en vertel word ('n storie of gebeurtenis).
- 'n Sterk oortuigende storielyn ontwikkel logies en die verhaal oortuig.
- Dit is opreg en met entoesiasme geskryf.
- Die inhoud is boeiend en interessant, dit oortuig en ontwikkel logies, daarom is die inhoud samehangend.
- Die verhaal word uit eie ervaring geskryf, maar kan fiktief wees.
- Karakterisering oortuig en die agtergrond/atmosfeer is geslaagd.
- 'n Treffende inleiding wat die leser boei, word aangebied.
- 'n Verrassende slot rond die inhoud af.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.
- Dit gebruik gewoonlik die verlede tyd.

BESKRYWENDE OPSTEL

Die skrywer beskryf iets/iemand soos hy/sy dit ervaar (dis moeilik om iets te beskryf wat nie eerstehands ervaar is nie) en stel die leser in staat om die onderwerp wat beskryf word, net so lewendig soos hy/sy te beleef.

Hou die volgende in gedagte:

- Waarnemings met al vyf sinne en 'n goeie woordeskat word vereis.
- Insig, begrip, 'n eie beleving en sinvolheid geniet aandag (dit is meer as net die opnoem van waarnemings).
- Tekste kan varieer van meer realisties tot 'n verdieping in die aanbieding.
- Eie gevoelens oor dit wat beskryf word, kan gegee word.
- Plekke en gebeure word presies en akkuraat beskryf.
- Karakters moet lewensgetrou wees: innerlik en uiterlik.
- Beeldspraak, idioome en spreekwoorde word oorspronklik aangewend.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.
- Beskrywing het atmosfeer en stemming ten doel: dit word gedoen deur die konnotasie en nie die denotasie van woorde nie.
- Stylfigure kan gebruik word.

BEREDENEERDE OPSTEL

Dis objektief en probeer om 'n gebalanseerde gesigspunt van beide kante van 'n argument te gee. Die skrywer oorweeg verskeie aspekte van die onderwerp onder bespreking en bied teenstellende menings onpartydig aan. Die skrywer mag tot 'n spesifieke gevolgtrekking aan die einde van die opstel kom, maar die argumente vir en teen die onderwerp moet goed gebalanseerd en duidelik ontleed wees in die ontwikkeling van die opstel.

Hou die volgende in gedagte:

- Die opstel handel oor 'n onderwerp waaroor standpunt, alreeds tydens die inleiding, ingeneem word.
- BEIDE kante van die argument moet beredeneer word.
- Die inhoud oortuig en ontwikkel logies en helder.
- Dit bevat goed gemotiveerde en ondersteunende stellings.
- 'n Gevolgtrekking word in die slotparagraaf, wat aansluit by die inleiding, gemaak. Die slot gee 'n sterk aanduiding van die skrywer se mening.
- Die leser word deur die skrywer se standpunt oortuig.
- Oorredende en emotiewe taalgebruik kom voor.

- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paraGRAfering moet aandag geniet.
- Hoewel objektief, kan die skrywer ook persoonlik raak.

BESPIEGELEND OPSTEL

Die skrywer oorweeg/deurdink 'n idee/leuenswaarheid en gee sy/haar emosionele reaksies en gevoelens weer. Dit bespiegel oor 'n droom of wense/moontlikhede.

Hou die volgende in gedagte:

- Die probleem, situasie, saak, onderwerp word omskryf.
- Die onderwerp word bepeins, oordink: verskillende opsies word teen mekaar opgeweeg.
- Dis persoonlik van aard.
- Daar is 'n definitiewe struktuur, maar 'n gevolgtrekking is nie nodig nie.
- Dit hoef nie 'n gebalanseerde bespreking te bied nie – dit kan humoristies of ernstig geskryf word.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paraGRAfering moet aandag geniet.

ARGUMENTERENDE OPSTEL

Die skrywer het 'n spesifieke mening en argumenteer daarvoor om sy/haar standpunt te motiveer.

Hou die volgende in gedagte:

- Dit is subjektief en definitiewe menings moet gestel word.
- 'n Eie mening word op 'n baie oorspronklike en treffende manier gegee.
- 'n Reeks argumente om perspektief te motiveer, word gegee.
- Verdediging of aanval van 'n saak word enduit volgehou.
- 'n Verskeidenheid stylfigure en oorredingstegnieke kan gebruik word.
- Sterk gevoelstaal wat emosioneel is, maar nie kru taal nie, kan gebruik word.
- Daar moet 'n duidelike en oortuigende slot wees.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paraGRAfering moet aandag geniet.

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B: TRANSAKSIONELE TEKSTE

AFDELING B word volgens die rubriek uit 25 geassesseer. Slegs TWEE tekste word nagesien. Indien dit onduidelik is wat die finale poging is, word die eerste teks nagesien.

NASIENRIGLYNE

Dui aan die einde van die skryfstuk die punte soos volg aan:

Voorbeeld:

Inhoud, beplanning en formaat:

I = K = 10

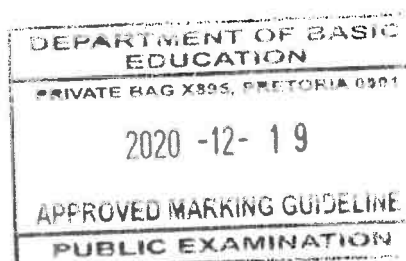
Taal, styl en redigering:

T = G = 6

Skryf dan die totaal van die skryfstuk aan die regterkant (onder die teks).

16

Dra die punt uit 25 oor na die BEGIN van die skryfstuk (behoort by die beplanningsgedeelte te wees).

2.1 INFORMELE BRIEF: VRIENDSKAPLIKE BRIEF

Die kandidaat skryf 'n informele brief aan sy/haar oupa/ouma waarin hy/sy die oupa/ouma gerusstel oor die voorgenome trek na 'n aftreeoord.

Hou in gedagte:

- Gebruik informele taal, register en styl.
- Die skrywer moet sy/haar oupa/ouma gerusstel oor die voorgenome trek na die aftreeoord.
- Skryf in beskrywende, maar eenvoudige taal.
- Skryf logies en volgens 'n spesifieke doel.
- Daar moet 'n inleiding, liggaam en slot wees.
- Die adres en die datum moet boaan verskyn.
- Na die skrywer se adres volg 'n informele aanhef.
- Sluit die brief informeel/semiformeel af, gevolg deur die skrywer se naam.

[25]**2.2 FORMELE BRIEF: BEDANKING**

Die brief fokus op die waardering wat die skrywer uitspreek vir die manier waarop hy/sy tydens sy/haar gemeenskapsdiens by die DBV behandel is, asook die waardevolle lesse wat hy/sy daar geleer het.

Hou in gedagte:

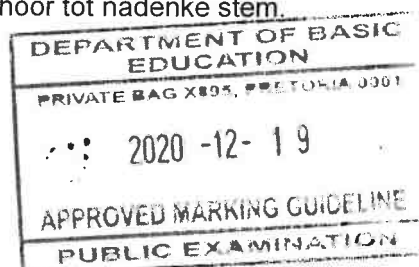
- Die formaat is formeel.
- Daar moet twee adresse, 'n aanhef, 'n inhoudsopskrif en 'n gepaste afsluiting wees.
- Die inhoud moet handel oor die manier waarop die skrywer tydens sy/haar gemeenskapsdiens by die DBV behandel is asook die waardevolle lesse wat hy/sy daar geleer het.
- Die styl is saaklik, maar hoflik.
- Die struktuur moet goeie paragraafbou insluit.
- Eenvoudige, direkte taal is nodig, maar in 'n formele register.
- Die brief moet formeel afgesluit word en die skrywer se titel, voorletters en van moet gegee word.

[25]**2.3 HULDEBLYK**

Die skrywer bring hulde aan die skool se onderwysers tydens Internasionale Onderwysersdag.

Hou in gedagte:

- By hierdie huldeblyk moet die gehoor formeel gegroet word: Geagte skoolhoof, onderwysers en leerders
- Die styl moet pas by die geleentheid en die gehoor.
- Skryf weldeurdatge idees en vermy clichés.
- Gebruik kort sinne met eenvoudige idees en bekende voorbeelde.
- Die inleiding moet die gehoor se aandag prikkel.
- Die inhoud van die toespraak moet in paragrawe aangebied word.
- Die slot moet die gehoor tot nadenke stem.

[25]

2.4 INFORMELE VERSLAG

Die informele verslag fokus op die bevindings na afloop van die navorsing wat die kandidaat t.o.v. die gebruik van tablette in die plek van handboeke gedoen het.

Hou in gedagte:

- Die informele verslag bevat 'n kort, bondige opskrif.
- 'n Inleiding wat die doel van die verslag aandui, moet geformuleer word.
- Die skrywer kan van subopskrifte gebruik maak.
- 'n Treffende slot moet die inhoud van die verslag saamvat.
- Die taal en styl moet by die aard van die informele verslag pas.
- Paragrafe moet 'n logiese verloop handhaaf.

[25]**2.5 TYDSKRIFARTIKEL**

Die fokus van die tydskrifartikel konsentreer op die nuutste modegiere wat onder tieners heers.

Hou die volgende in gedagte:

- Die doel is om lesers in te lig, op te voed of te vermaak.
- Die titel/opskrif moet kort en treffend wees en by die onderwerp pas.
- Die inleidingsparagraaf moet kort en kragtig wees en moet dadelik die inhoud ontsluit.
- Die omgekeerde piramiedemethode word gebruik waar die belangrikste inligting eerste genoem word en die ander inligting daarna in dalende volgorde van belangrikheid aangebied word.
- Die tydskrifartikel word hoofsaaklik in die bedrywende vorm geskryf.
- Die inhoud kan in kolomme of in paragrafe geskryf word.
- Die inhoud moet duidelik uiteengesit word.
- Die teikengroep moet by die inhoud pas.
- Aanhalings kan gebruik word.
- Die slotparagraaf moet 'n gevolgtrekking maak.

[25]**2.6 ONDERHOUD**

Die onderhoud fokus op 'n gevaarlike heldedaad.

Hou in gedagte:

- Vraag en antwoord moet duidelik onderskei word.
- Die onderhoud mag in dialoog- of artikelformaat geskryf word.
- Elke spreekbeurt word op 'n nuwe reël begin.
- Die verskil tussen gesproke en geskrewe Afrikaans is belangrik – daarom moet die redigering versigtig gedoen word.
- In hierdie geval moet die onderhoudvoerder se vrae op die gevaarlike heldedaad fokus, bv. "Wat het jou gedagtes gegaan toe ..."/"Wat het jou tot onmiddellike reaksie laat oorgaan?"

[25]

TOTAAL AFDELING B: 50
GROOTTOTAAL: 100

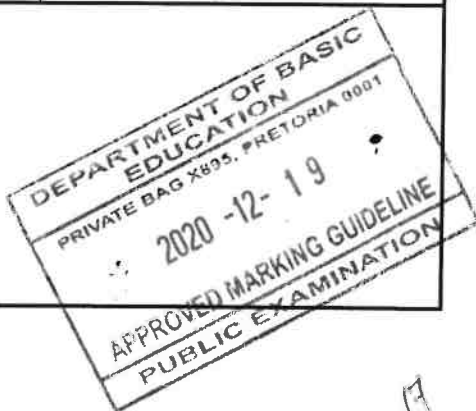
Handwritten signature and initials in the bottom right corner of the page.

LET WEL:

- Gebruik altyd die rubriek by die nasien van die opstel (Vraestel 3, AFDELING A).
- Punte van 0–50 is in VYF hoofvlakomskrywings verdeel.
- Die kriteria vir Inhoud, Taal en Styl is verder in elk van die vyf vlakomskrywings in 'n hoë- en laevlaksubkategorie verdeel, met die toepaslike verspreiding van punte en die omskrywings.
- Struktuur word nie deur die verdeling in 'n hoë en lae vlak beïnvloed nie.

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR OPSTEL – HUISTAAL [50 PUNTE]

Kriteria	Uitsonderlik 28–30	Knap 22–24	Gemiddeld 16–18	Elementêr 10–12	Onvoldoende 4–6
INHOUD & BEPLANNING (Respons en idees) Organiserings van idees vir beplanning; Bewustheid van doel, gehoor en konteks 30 PUNTE	-Respons is uitsonderlik/treffend en bo verwagting -Idees is intelligent, volwasse en stem leser tot nadenke -Uitsonderlike organisasie en samehang, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons baie goed; getuig van vaardigheid -Idees heeltemal relevant, interessant en lewer bewys van volwassenheid -Organisasie baie goed en samehangend, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons bevredigend -Idees redelik samehangend en oortuigend -Redelike organisasie en redelik samehangend, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Wisselvallige samehang in respons -Idees onduidelik, nie oorspronklik nie -Min bewys van organisasie en samehang	-Respons heeltemal irrelevant -Idees deurmekaar en nie op onderwerp gefokus nie -Vaag en herhalend -Geen organisasie nie en is onsamehangend
	-Respons uitmuntend, maar uitsonderlik treffende eienskappe van 'n opstel ontbreek -Idees intelligent en volwasse -Knap organisasie en samehang, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons goed; getuig van vaardigheid -Idees relevant, interessant -Organisasie goed en samehangend, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons bevredigend, maar verval soms in onduidelikheid -Idees redelik samehangend en oortuigend -'n Mate van organisasie en samehang, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons is grootliks irrelevant. -Idees begin los staan en kan verwarrend wees -Skaars 'n bewys van organisasie en samehang	-Geen poging aangewend om in ooreenstemming met onderwerp te wees nie -Heeltemal irrelevant en ontoepaslik -Deurmekaar en geen fokus nie

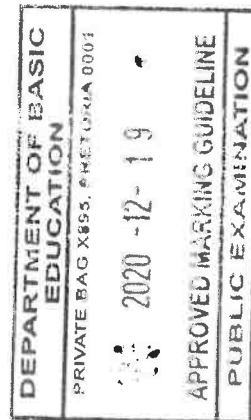

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

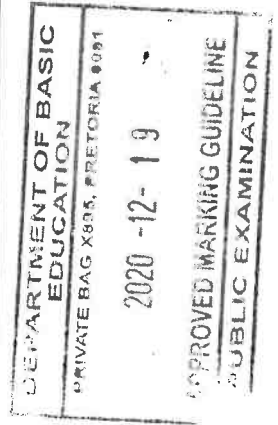
ASSESSERINGSRUBRIEK VIR OPSTEL – HUISTAAL [50 PUNTE] (vervolg)

Kriteria	Uitsonderlik 14–15	Knap 11–12	Gemiddeld 8–9	Elementêr 5–6	Onvoldoende 0–3
TAAL, STYLE & REDIGERING Toon, register, styl en woordeskat is geskik vir doel/effek en konteks; Woordkeuse; Taalgebruik en konvensies, punktuasie, grammatika, spelling 15 PUNTE	-Toon, register, styl en woordeskat hoogs gepas vir doel, gehoor en konteks - Taalgebruik getuig van vertroue, indrukwekkend -Toon retories treffend en effektief -Grammatika en spelling feitlik foutvry -Knap gedaan	-Toon, styl, register en woordeskat baie gepas vir doel, gehoor en konteks -Taalgebruik effektief en 'n deurlopende gepaste toon word gebruik -Grammatika en spelling grootliks foutvry -Baie goed gedaan	-Toon, register, styl en woordeskat gepas vir doel, gehoor en konteks -Gepaste taalgebruik om betekenis oor te dra -Toon is gepas -Retoriese middele gebruik om betekenis te versterk	-Toon, register, styl en woordeskat minder gepas vir doel, gehoor en konteks -Taalgebruik baie basies -Toon en woordkeuse skaars toepaslik -Baie beperkte woordeskat	-Taal onverstaanbaar -Toon, register, styl en woordeskat nie gepas vir doel, gehoor en konteks nie -Woordeskat so beperk dat dit onmoontlik is om sin te maak
	-Taalgebruik uitstekend en toon is retories effektief -Grammatika en spelling feitlik foutvry -Baie goed tot knap gedaan	-Taalgebruik toepaslik en oor die algemeen effektief -Toon gepas en effektief -Enkele foute in grammatika en spelling -Goed gedaan	-Voldoende taalgebruik, maar teenstrydighede word opgemerk -Toon oor die algemeen gepas en beperkte gebruik van retoriese middele	-Taalgebruik onvoldoende -Weinig indien enige sinsverskeidenheid -Woordeskat baie beperk	-Noodsaaklike punte ontbreek -Sinne en paragrawe foutief -Opstel maak nie sin nie
STRUKTUUR Kenmerke van teks; Paragraafontwikkeling en sinskonstruksie 5 PUNTE	-Uitstekende ontwikkeling van onderwerp -Uitsonderlike detail -Sinne en paragrawe uitsonderlik gekonstrueer	-Logiese ontwikkeling van details -Samehangend -Sinne en paragrawe logies en toon variasie	-Relevante detail ontwikkel -Sinne en paragrawe goed gekonstrueer -Opstel maak nog sin	-Sommige punte geldig -Sinne en paragrawe foutief -Opstel maak nog effens sin	-Noodsaaklike punte ontbreek -Sinne en paragrawe foutief -Opstel maak nie sin nie

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR TRANSAKSIONELE TEKSTE – HUISTAAL [25 PUNTE]

Kriteria	Uitsonderlik 13–15	Knap 10–12	Gemiddeld 7–9	Elementêr 4–6	Onvoldoende 0–3
INHOUD, BEPLANNING & FORMAAT Respons en idees; Organisering van idees vir beplanning; Doel, gehoor, kenmerke/konvensies en konteks 15 PUNTE	-Respons uitsonderlik, bo verwagting -Idees intelligent en volwasse -Grondige kennis van kenmerke van die soort teks -Skryfwerk behou fokus -Samehang in inhoud en idees -Idees behoorlik uitgebrei met detail wat die onderwerp ondersteun -Gepaste en akkurate formaat	-Respons baie goed en demonstreer goeie kennis van kenmerke van die soort teks -Behou fokus – geen afwyking nie -Samehang in inhoud en idees; baie goed uitgebrei met detail wat die onderwerp ondersteun -Gepaste formaat met onbeduidende foute	-Respons voldoende en toon voldoende kennis van kenmerke van die soort teks -Nie heeltemal gefokus nie – enkele afwykings -Redelike samehang in inhoud en idees -Somnige detail ondersteun die onderwerp -Formaat oorwegend gepas, maar met enkele foute	-Basiese respons toon geringe kennis van kenmerke van die soort teks -Aanduiding van fokus, maar met afwykings -Inhoud en idees nie altyd samehangend nie -Min detail ondersteun die onderwerp -Nodige reëls van formaat nie toegepas nie	-Respons toon geen kennis van kenmerke van die soort teks nie -Betekenis onduidelik met groot afwyking -Geen samehang in idees en inhoud nie -Baie min detail ondersteun die onderwerp -Nodige reëls van formaat nie toegepas nie
TAAL, STYL & REDIGERING Toon, register, styl, doel/effek, gehoor en konteks; Taalgebruik en konvensies; Woordkeuse; Punktuasie en spelling 10 PUNTE	-Toon, register, styl en woordeskat hoogs geskik vir doel, gehoor en konteks -Grammatika akkuraat en goed gekonstrueer -Feitlik foutloos	-Toon, register, styl en woordeskat baie geskik vir doel, gehoor en konteks -Grammatika oor die algemeen korrek en goed gekonstrueer -Baie goeie woordeskat -Oorwegend foutloos	-Toon, register, styl en woordeskat is geskik vir doel, gehoor en konteks -Enkele grammatikafoute -Voldoende woordeskat -Foute belemmer nie betekenis nie	-Toon, register, styl en woordeskat stem nie ooreen met doel, gehoor en konteks nie -Besaai met foute en verward -Woordeskat nie geskik vir doel nie -Betekenis ernstig belemmer	-Toon, register, styl en woordeskat stem nie ooreen met doel, gehoor en konteks nie -Besaai met foute en verward -Woordeskat nie geskik vir doel nie -Betekenis ernstig belemmer

Kopiereg voorbehou

